

Tariffnemda
P.b. 8019, Dep
0030 Oslo

Oslo, 17. oktober 2014

Deres ref: TN14/1988

Tariffnemdas forslag til forskrift

Forutsatt at Tariffnemda vedtar at begjæringen fra EL&IT Forbundet /LO om å allmenngjøre de bestemmelsene i Landsoverenskomsten som fremgår av begjæringen, har Norsk Teknologi/Nelfo følgende kommentarer til Tariffnemdas forskriftsutkast.

Innledningsvis finner vi det nødvendig å gi uttrykk for at det er uheldig at Tariffnemda omskriver tariffbestemmelsene på den måten det er gjort i utkastet og stiller spørsmålstegn ved om dette er lovlig.

Loven hjemler adgang til å allmenngjøre tariffavtalen på et gjeldende område, og da må det etter vårt syn være slik den enkelte bestemmelse/del av bestemmelse som skal allmenngjøres er en direkte kopi av den ordlyd tariffavtalen har og det er tariffpartenes tolkning som skal legges til grunn ved tolkningen av forskriften. I motsatt fall får vi to «lag» med regelsett og fortolkninger som verken er ønskelig eller er, slik vi ser det, i overensstemmelse med loven og forarbeidene til denne. En allmenngjøringsforskrift skal ikke være lønnsdrivende på det innenlandske arbeidsmarkedet.

Vi vil videre påpeke at Allmenngjøringsloven har sitt utgangspunkt i utsendingsdirektivet, og at en allmenngjøringsforskrift skal regulere utenlandske arbeidstakere, enten de kommer selvstendig fra utlandet eller blir sendt hit av sin arbeidsgiver, samt utenlandske bedrifter som har oppdrag i Norge. Det forhold at allmenngjøringsforskriften får virkning for arbeidstakere ansatt i norske bedrifter så er dette en utilsiktet bieffekt som etter vårt syn verken er ønskelig, forholdsmessig eller nødvendig.

For Norsk Teknologi/Nelfo er det avgjørende at tariffnemda ved utformingen av de enkelte bestemmelsene i forskriften har kjennskap til hvorfor tariffavtalen har de bestemmelsene den har, hva som er bakgrunnen for den enkelte bestemmelse og hvordan disse er tolket og praktisert av partene. Hvis ikke tariffnemda tar hensyn til dette, vil dette lett kunne resultere i at tariffnemda gir tariffbestemmelsene i forskrifts form en videre betydning enn det tariffbestemmelsen gjelder for, og at vi derved får en uønsket lønnsdrivende effekt.

Når det gjelder de konkrete bestemmelsene i forskriftsutkastet, har vi kommentarer til følgende bestemmelser:

Til § 2 virkeområde og gjennomføringsansvar

Norsk Teknologi/Nelfo viser til det vi har redegjort for i høringsuttalelsen av 14. oktober 2014 vedr bransjens ulike virksomhetsområder som fordeler seg på hhv skipsinstallasjon, offshore og landbasert næring. For at allmengjøringen skal være forholdsmessig og nødvendig må forskriften avgrenses til å gjelde på byggeplasser.

Til § 3 lønnsbestemmelser

Her har nemda i sitt forslag ukritisk blandet sammen utdanning og stillingskategori. I tillegg er utenbystillegget trukket inn i lønnsbestemelsen. Dette blir misvisende og direkte feil.

Lønn

I første ledd må begrepet «minst» fjernes. Landsoverenskomsten for elektrofag er en normallønnsoverenskomst – ikke en minstelønnsoverenskomst. Det blir derfor feil å understreke at lønnen skal være «minst».

Videre så er det hvilken stilling vedkommende er ansatt i og hva slags arbeid hun/han utfører som avgjør lønnsnivået- ikke utdannelsen. For å belyse dette kan vi vise til følgende eksempler: Dersom en elektroingeniør søker en montør jobb, skal han – dersom bedriften er tariffbundet- ha lønn iht Landsoverenskomstens bestemmelser som fagarbeider. Dersom en montør går over fra å utføre montørarbeid til å ha en funksjonærstilling, skal han ikke lønnes etter Landsoverenskomsten, men lønnes som en funksjonær. Tilsvarende, dersom en montør søker på en utlyst hjelpearbeiderstilling, og kun utfører hjelpearbeider jobb så skal han ha lønn etter denne satsen- ikke satsen som fagarbeider.

Utenbys tillegg

Forskriftens ordlyd slik den fremstår i utkastet utvider anvendelsesområdet for når utenbystillegget inntreffer. Dette er etter Norsk Teknologi/Nelfos oppfatning i strid med allmenngjøringsloven, fordi den vil få et lønnspåslag langt utover der tariffavtalen tilsier at bestemmelsen skal inntreffe i tillegg til at den i svært mange tilfeller vil gi en utilsiktet lønnsvekst på 14 % også overfor arbeidstakere ansatt i Norge.

Da bestemmelsen om utenbystillegg kom inn i tariffen, var dette ment som et middel for at oppdragsgivere skulle foretrekke lokal arbeidskraft ved at utenbys arbeidskraft skulle koste mer. Utenbystillegget hadde derved sitt utgangspunkt i distrikts- og sysselsettingspolitikk og ikke i lønnspolitikk. Etter hvert som mobiliteten utviklet seg og samarbeid over kommunefylkes og landsdelene ble bedre, ble behovet for proteksjonisme av lokalarbeidskraft mer dempet og utenbystillegget ble oppfattet som et ulempetillegg for den ansatte som ble sendt ut.

Pr i dag praktiseres bestemmelsen om utenbystillegg som et ulempetillegg for en utsendt arbeidstaker.

For at utenbystillegget skal komme til utbetaling, forutsetter Landsoverenskomsten at **3 kumulative vilkår** er oppfylt:

1) At arbeidstakeren blir sendt ut av arbeidsgiver,

2) At utsendelsen skjer til et sted som er «utenfor bedrift». Bedriftsbegrepet omfatter også «prosjektavdeling» av bedriften. Som eksempel på en «prosjektavdeling» vil kunne være at en installasjonsbedrift får et større oppdrag, for eksempel installasjon av banelys på en flyplass, og i den forbindelse organiserer en stedlig ledelse med kontor, tillitsvalgt, mv. Selve bedriftens adresse er for eksempel på Østlandet mens flyplassen er på Vestlandet. Arbeidstakere som blir ansatt for å arbeide på dette prosjektet skal ikke ha utenbystillegg.

Slike «prosjektavdeling» avgrenses mot rene «brakkebyer».

Og,

3) at utsendingen medfører at arbeidstakeren ikke har nattkvarter i eget hjem.

Utenbystillegget utbetales kun pr arbeidet time

Frivillig pendling gir ikke rett til utenbys tillegg.

Norsk Teknologi/Nelfo har foreslått å regulere utenbystillegget i en ny bestemmelse- § 8 . Her har vi tatt utgangspunkt i Landsoverenskomstens bestemmelse om dette. I overenskomsten fremgår bestemmelsen av «**§ 9 arbeid utenfor bedrift**» og ordlyden i § 9 bokstav G «Utenbystillegg» heter det: «Sendes arbeidstaker så langt bort at han ikke kan ha nattkvarter i sitt eget hjem, betales han for den tid han har arbeidet et tillegg på 14% til timelønnen (timelønn i § 3A).

Det er altså forutsatt at arbeidstaker må sendes utenfor bedrift for at utenbystillegget skal komme til anvendelse. For å få med dette viktige vilkåret, har vi tatt med dette i vårt forslag til ny § 8. Videre følger det av tariffbestemmelsen at det er grunnlønn uten fagarbeidertillegget som utenbystillegget skal beregnes av. Dette er også presisert i vårt utkast til ny bestemmelse.

Rent plasseringsmessig er bestemmelsen om utenbystillegget i utkastet blandet inn i lønnsbestemmelsen, hvilket er misvisende og uheldig. En bestemmelse om utenbystillegg bør reguleres i en selvstendig bestemmelse på linje med det nemda har gjort for så vidt gjelder reise, kost og losji.

Forslag til forskriftstekst (våre endringer er skrevet med fet skrift):

§ 2. Virkeområde og gjennomføringsansvar

Forskriften gjelder for faglærte og ufaglærte arbeidstakere som **på byggeplasser** utfører installasjon, montasje og vedlikehold av elektriske anlegg for automatisering, data, telekommunikasjon o.l.

Med faglært arbeidstaker menes arbeidstaker med offentlig godkjent fagbrev, DSB- godkjenning eller tilsvarende utdanning innenfor det fagfelt arbeidstaker utfører arbeid.

Ufaglært har ikke et slikt fagbrev.

Forskriften gjelder ikke lærlinger og personer på arbeidsmarkedstiltak.

Arbeidsgiver og den som i arbeidsgivers sted leder virksomhet som utfører arbeidsoppdrag som nevnt i første ledd skal sikre at bestemmelsene i forskriften gjennomføres.

§ 3 lønnsbestemmelser

Arbeidstakere som utfører installasjon montasje og vedlikehold av elektriske anlegg for automatisering, data, telekommunikasjon o.l jf. §2, **skal ha følgende fast timelønn:**

- a) **Kr 196,44 for tele-og elektromontører som utfører selvstendig arbeid iht virkeområdet i § 2**
- b) **Kr 169,62 for arbeidstakere som ikke utfører selvstendig arbeid(hjelparbeidere)**

I tillegg skal arbeidstakere jf pkt a) ha et fagarbeidertillegg på kr 5,61 pr time.

(Avsnittet om utenbystillegget er tatt bort, og flyttet til ny bestemmelse – ny § 8)

Ved skiftarbeid skal det betales et tillegg i lønnen i første ledd pr time på:

a) toskiftsordning (36,5 timer pr uke):

Med toskiftsordning forstås at arbeidstiden skifter vekselvis mellom dag og kveld(en ukedag, en uke kveld) i en oppsatt skiftplan. Toskiftsordninger kan kun avtales innenfor tidsrammen 0600-2400 på ukens vanlige virkedager.

Det skal beregnes kompensasjon av minste timelønn etter § 3 første ledd. Kompensasjonen dekker et ulempetillegg på 17 %. Det gis ikke kompensasjon for dagskift.

b) Treskiftsordning (35,5 timer pr. uke):

Med treskiftsordning forstås at arbeidstiden skifter mellom dag, kveld og natt (en uke dag, en uke kveld og en uke natt) i en oppsatt skiftplan. Treskiftsordninger kan kun avtales innenfor tidsrommet søndag kl. 2200 til og med lørdag kl 0600.

Det skal beregnes kompensasjon av minste timelønn etter § 3 første ledd. Kompensasjonen dekker et ulempetillegg på 17 % for andre skift og 27,3 % for tredje skift. Det gis ikke kompensasjon for dagskift.

c) Helkontinuerlig skiftordning (33,6 timer pr. uke):

Helkontinuerlig skiftordning er arbeid som drives 24 timer i døgnet uten normal stans på søn- og helligdager, og som skifter mellom dag, kveld og natt i en oppsatt skiftplan.

Kompensasjon skal beregnes av minste timelønn etter § 3 første ledd. Det gis ikke kompensasjon for dagskift. Andre skift dekker et ulempetillegg som utgjør 17 %. Tredje skift dekker et ulempetillegg som utgjør 27,3 %.

Arbeidede timer på lørdager etter kl. 1300 og på dager før helligdager etter den ordinære arbeidstids slutt kompenseres med et tillegg på 68,1 %. Tillegget beregnes av timelønnen fastsatt i § 3 første ledd.

Arbeidede timer på søn- og helligdager inntil kl. 2200 kompenseres med et tillegg på 68,1 %. Tillegget beregnes av timelønnen fastsatt i § 3 første ledd.

Omregningsfaktorer

Ved omregning fra normal arbeidstid, 37,5 timer per uke, til avvikende arbeidstidsordninger, brukes nedenstående tabell:

Fra 37,5 timer til 36,5 timer =	2,74
Fra 37,5 timer til 35,5 timer =	5,63
Fra 37,5 timer til 33,66 timer =	11,61

Ny § 8 Utenbystillegg

Sendes arbeidstaker på oppdrag utenfor bedrift og så langt bort at han ikke kan ha nattkvarter i sitt hjem, betales han den tid han har arbeidet et tillegg på 14% til timelønn jf § 3 a(uten fagarbeidertillegget) og b.

Med vennlig hilsen

Cathrine Aspestrand Furre

Advokat/direktør arbeidsgiverseksjonen